

5 ἡ δύναμις αὗτη, ὁ δ' ἀγαθὸς καὶ κακὸς ἥκιστα διάδηλοι καθ' ὑπνον (ὅθεν φασὶν οὐδὲν διαφέρειν τὸ ἥμισυ τοῦ βίου τοὺς εὐδαιμονας τῶν ἀθλίων· συμβαίνει δὲ τοῦτο εἰκότως· ἀργίᾳ 13 γάρ ἐστιν ὁ ὑπνος τῆς ψυχῆς ἢ λέγεται σπουδαία καὶ φαύλη), πλὴν εἰ μὴ κατὰ μικρὸν καὶ δικνοῦνται τινες τῶν κινήσεων, 10 καὶ ταύτῃ βέλτιω γίνεται τὰ φαντάσματα τῶν ἐπιεικῶν ἢ τῶν τυχόντων. ἀλλὰ περὶ μὲν τούτων ἄλις, καὶ τὸ θρεπτικὸν 14 ἔατέον, ἐπειδὴ τῆς ἀνθρωπικῆς ἀρετῆς ἀμοιρον πέφυκεν. ἔοικε δὲ καὶ ἄλλῃ τις φύσις τῆς ψυχῆς ἄλογος εἶναι, με- 15 τέχουσα μέντοι πῃ λόγου. τοῦ γὰρ ἐγκρατοῦς καὶ ἀκρατοῦς τὸν 15 λόγον καὶ τῆς ψυχῆς τὸ λόγον ἔχον ἐπαινοῦμεν· ὅρθως γὰρ καὶ ἐπὶ τὰ βέλτιστα παρακαλεῖ· φαίνεται δὲ ἐν αὐτοῖς καὶ ἄλλο τι παρὰ τὸν λόγον πεφυκός, ὃ μάχεται καὶ ἀντιτείνει τῷ λόγῳ. ἀτεχνῶς γὰρ καθάπερ τὰ παραλελυ- 20 μένα τοῦ σώματος μόρια εἰς τὰ δεξιὰ προαιρουμένων κινήσαι τούναντίον εἰς τὰ ἀριστερὰ παραφέρεται, καὶ ἐπὶ τῆς ψυχῆς οὔτως· ἐπὶ τὰναντία γὰρ αἱ ὅρμαι τῶν ἀκρατῶν. ἀλλ' ἐν 25 τοῖς σώμασι μὲν ὅρῶμεν τὸ παραφερόμενον, ἐπὶ δὲ τῆς ψυ- χῆς οὐχ ὅρῶμεν. ἵσως δ' οὐδὲν ἥττον καὶ ἐν τῇ ψυχῇ νομι- στέον εἶναι τι παρὰ τὸν λόγον, ἐναντιούμενον τούτῳ καὶ ἀντι- 30 βαῖνον. πῶς δ' ἔτερον, οὐδὲν διαφέρει. λόγου δὲ καὶ τοῦτο 17 φαίνεται μετέχειν, ὥσπερ εἴπομεν· πειθαρχεῖ γοῦν τῷ λόγῳ τὸ τοῦ ἐγκρατοῦς—ἔτι δ' ἵσως εὐηκοώτερόν ἐστι τὸ τοῦ σώ- φρονος καὶ ἀνδρείου· πάντα γὰρ ὅμοφωνεῖ τῷ λόγῳ. φαίνεται 18 δὴ καὶ τὸ ἄλογον διττόν. τὸ μὲν γὰρ φυτικὸν οὐδαμῶς κοινω- 35 νεῖ λόγον, τὸ δὲ ἐπιθυμητικὸν καὶ ὅλως ὅρεκτικὸν μετέχει πως, ἢ κατήκοόν ἐστιν αὐτοῦ καὶ πειθαρχικόν· οὐτω δὴ καὶ τοῦ πατρὸς καὶ τῶν φίλων φαμὲν ἔχειν λόγον, καὶ οὐχ

9. εἰ μὴ M^b Asp.: εἰ πῃ vulg. καὶ add. K^bM^b Γ ἀκρατοῦς καὶ ἐγκρατοῦς K^b M^b Γκατήκοόν τε K^b M^b22. μὲν om. K^b14. μέντοι] μέν L^b17. μάχεται L^b Γ: μά-27. τὸ prius om. K^b